

Aldatılabilirlik insanın önemli hasletlerinden biri. İnsanın aldatılabilir olması, bir yandan da uyumlu olması demek. Aldatılamaz insanların, bu yüksek hasletlerinin yan etkisi, hırsız girmesin diye tüm kapıları duvar örmeleri.

İnsanın en büyük *aldatılması* herhalde evlilikle oluyor. Evlilik kavramı, aslında gayet bariz bir tezgah. Ancak bu tezgaha düşmemek, düşmekten daha büyük bir yanlış, çoğu zaman.

İnsanların evlenmeden önce evlilikten anladıklarıyla, evlendikten sonra anladıkları arasında ve çocukları olduktan sonra evlilikten anladıkları arasında önemli farklar var. En azından benim için böyle oldu. Öncesine çok daha stilize, idealize, artık her ne derseniz, bir takım *ideolojik* fikirler etrafında gelişmiş bir evlilik fikrim varken, sonrasında gayet basit, insanın genlerini korumasına dayanan ve in-siyakî temellere göre anlaşılan bir kavrama dönüşüyor. Çocukların buna katkısı muazzam. İnsan ne olduğunu (ve ne olmadığını) çocuğunu kucağına aldıktan sonra anlıyor. İşte bu kadarsın, bilmemkaç yıl önce bu kadardın ve hala ondan, onun getirdiği korkulardan ve endişelerden çok uzakta değilsin.

Şu sıralar 19 aylık kızım alkış çok seviyor. Babasından miras tembelliğinin nişanesi olarak henüz yürümedi ama ayağa kalkınca alkış istemeyi öğrendi, kendi yemeyi öğrendi ve yemeğini yedikçe kendini alkışlatmayı da öğrendi. Hatta masada alkışlamayan varsa, *abi abi* veya *baba baba* diyerek alkışlatıncaya kadar dırdır etmeyi bile öğrendi. Alkışın onu nasıl mutlu ettiğini gördükten sonra, insanın temel ihtiyaçlarından birinin de *şakşak* olduğuna kanaat ettim.

Bende *şakşak* ihtiyacının olmadığını düşünürdüm. Ancak bu kadar doğal gelişen bir şakşak ilgisinin, saklanmış da olsa bende de mevcut olması lazım. Belki asıl cevap iltifatı sevmemekten çok, iltifatın biçimini veya onun getirmesi muhtemel *yeni işleri* sevmemektir. Yoksa şakşak, saf ve sade haliyle gayet leziz olabilir.

Bir de eğitiliş biçimimizde, insanların ilgisine aşırı bağlılığın orijinalliğe kaynak sağlayacak özgürlükten uzaklaştıracağını öğretiler. Veya bir şekilde yanlış anladım. Halka değil, hakka karşı sorumlu olmak, halkın sözünün değersiz olması gibi bir anlam içeriyordu. Sonunda kendinin de halkın arasından biri olduğun ve sözünün de, en fazla diğerleri kadar değerli olduğunu kavrayıncaya kadar, bu telkinin maksadının *yan etkileri* olduğunu anlayamıyor insan. Yani, şakşaktan kaçmanın bir amaç değil, araç olduğunu ve nihayetinde ilginin, insanın hayatında bir sebep değil, sonuç olması için böyle bir telkinin gerekli olduğunu ta sonradan anlıyor. Ancak bazıları için bu yanlış anlama başka arızalara sebep oluyor, artık insanların ortasında duracağım veya fazla görünür olacağım herhangi bir mevki-den, lağımdan kaçır gibi kaçıyorum.

Olabileceğim herhalde en fazla Salinger gibi, kimseyle irtibatı olmayan ve sadece yazdığı için yazan biri olmak. Fikirlerin sadece tarımını yapabiliyorum, bunların dağıtımı, pazarlanması, marketlere gönderilmesi, kabzımalların ikna edilmesi gibi sair tarafları fobi mertebesinde. Elime bir takım kağıtlar alıp, bunları birilerine *ben yazdım* diye göstermek bile çok tuhaf duygulara sebep. Allah'tan zaman bunların hiç ortada görünmeden okuyanlara ulaştırılabileceği bir zaman.